

HUSVÉTRA: *Szatmari* LIKÖRÖK!

»A biztosítottak érdeke a szegedi munkásbiztosító pénztár új székházának a felépítése«

Lájer Dezső párttitkár nyilatkozata Baár igazgató memorandumáról

(A Délmagyarország munkatársától.) Ismeretes, hogy dr. Baár Jenő alelnök, a munkásbiztosító intézet szegedi vezetője, beadvánnyal fordult a városhoz, amelyben arra kérte a tanácsot, hogy bocsásson a pénztár rendelkezésére 500.000 pengő hitelt, amely összegből az intézeti székházat építenék fel. Dr. Baár igazgató a hitel fedezetére felajánlotta a jelenlegi székház 90.000 pengős vételárát, továbbá a városnak a munkásbiztosító pénztárba alkalmazottai után befizetendő járulékokat öt éven keresztül. A pénztár tehát nem kér lehetetlent, hangsúlyozta az igazgató. Megkapja ugyanis a várostól az illetékeket, amelyeket azonban mindaddig a város javára írnának, amíg az ötszáz ezer pengős kölcsön nincs lefolytatva.

A beadvány rámutatott még azokra a lehetetlen állapotokra, amelyek a pénztár mai tulzsfeltsége miatt állottak elő és amelyek már-már veszedelemesek a közegészségre. A rendelő és váróhelyiségekben, a folyosókon nem lehet mozogni. Ember-ember hátán áll és például egy kicsi 30 ember befogadására épült váróhelyiségben 6 óra leforgása alatt 400 ember fordul meg és egyszerre 100—150 beleg várakozik.

— Ez a helyzet kétségbeesítő és további tartatása súlyos sérelme a közérdeknek — mondja a beadvány, de ugyanez a helyzet az adminisztrációkra rendelt helyiségekben is. A beadványban azután kimondja az igazgató, hogy a szegedi pénztár mai elhelyezkedése antiszociális, szegénye a hygienának, ellenében áll hivatalával és nem tűrhető meg közérdekből, de legkevésbé Szegeden, az ország második városában.

A pénztárnak — mint ismeretes — a telke már meg is van a Püspök-léren, a tervek is készen vannak, de az építkezéshez pénz hiányában nem tudnak hozzáfogni.

A beadvány feltűnést keltett Szegeden, éppen ezért megkérdeztük a legjobban érdekelt felet, a munkásságot, hogy mit szól a memo-

randumhoz. Lájer Dezső a szociáldemokrata párt munkára a következőket mondta munkatársunknak:

— Csak helyeselhetem, hogy a munkásbiztosító pénztár székházának felépítését a legelőnyösebben igyekszik megoldani, mert a biztosítottak érdeke, hogy a pénztár az építkezéssel kapcsolatban — ha lehet — kamatköltséggel ne legyen megterhelve. Ha

azonban a város nem adja meg a kölcsönt, különösnek és furcsának találom, hogy ezért az egész építkezést bizonytalan időre elhalasszák. Csak van olyan hitelképessége a pénztárnak, hogy az építkezéshez szükséges tőkét előteremtse, mert a pénztár a mai építelésben a mai helyzettel éppenséggel nem áll feladata magasztalán.

Lájer Dezső nyilatkozata rámutat arra, hogy ha nem előlegezi a város a pénzt, akkor marad minden a régi. Itt viszont felvetődik az a terv is, hogy miért nem az állam építeli fel az élelőn szükséges új székházat, miért állítják be ezt a kérdést városi feladatnak.

A belügyminiszter feloldotta a külvárosrészek világítására vonatkozó közgyűlési határozatot

Azt »tanácsolja« a városnak, hogy hosszabbítsa meg a gázgyár koncesszióját

(A Délmagyarország munkatársától.) Hónapok óta égnek már a villanylámpák a külvárosrészekben, az ujonnan készült vezetékhálózat mentén sokan el is felejtették már azokat a szenvedélyes harcokat, amelyek a vezetékhálózat kiépítését megelőzték a torony alatt, de csak most érkezett meg a városházára az a belügyminiszteri leirat, amely a közgyűlésnek a külvárosi világításra vonatkozó határozatára válaszol. A belügyminiszter a városi hatóság legnagyobb meglepetésére

a közgyűlés emlékeztető határozatát feloldotta és újabb megfontolásra utasította a város közönségét,

nem azért mintha a városra nézve súlyosnak találta volna a gázgyárral kötött szerződés feltételeit, hanem ellenkezőleg, a gázgyár érdekében döntött így.

A miniszteri leirat tartalmát a polgármester közölte a Délmagyarország munkatársával. A polgármestertől nyert információk alapján számolunk be róla, mert magát a leiratot nem láthattuk. Az már valamelyik ügyosztály irattengerében várja sorsának beteljesedését.

Az elmúlt év őszén kezdődtek meg a gázgyárral a külvárosrészek világítására vonatkozó tárgyalások. A gázgyár igazgatósága eredetileg igen súlyos feltételekkel állt elő. Nemcsak azt kívánta, hogy az új vezetékhálózat kiépítésének költségeit a város viselje, hanem ezenkívül magasabb villanyegységárakat is követelt az új vezetékhálózaton keresztül történő áramfogyasztásért. Az alkudozások nagyon sokáig elhúzódtak. A gázgyár helyzetét a tárgyalások során igen kényelmessé tette a döntőbíró, amely még mindig érvényben lévő határozata, amely a város és a gázgyár között érvényben lévő szerződés egyes rendelkezéseit hatályon kívül helyezte, így többek között azt a pontot is, amely kimondta, hogy a gyár köteles a város igényeinek megfelelően mindenütt új vezetékhálózatot építeni, ahol arra szükség van és ezért külön megtérítést nem követelhet a várostól. A döntőbíró ezel szemben azt mondta ki, hogy a gázgyár nem kötelezhető az új vezetékhálózat kiépítésére.

Szerencsére a város helyzetén könnyített az eredeti szerződés egy másik pontja, amely változatlanul érvényben maradt és amely szerint a gázgyár teljes felszerelésével együtt 1935-ben a város tulajdonába megy át minden ellenszolgáltatás nélkül. A gázgyár igazgatósága szeretné a koncesszió idejét meghosszabbítani és ezért nem tartotta kívánatosnak, hogy jogaihoz való rideg ragaszkodással elidegenítse magát a város hatósága. Az alku így eredményes volt, a gázgyár köve-

lése egyre jobban lemorzsolódott, lassankint lemondott az igazgatóság teljesen arról, hogy a vezetéképítés költségeit a város fizesse meg, hozzájárult ahhoz is, hogy az új vezetékhálózaton keresztül adott áramért is a döntőbizottság egységárait számítsa csak fel, azonban előbb évi kétszáz ezer, majd nyolcvanezer, azután huszezer pengő hozzájárulást kívánt a várostól, legvégül pedig ezt is elengedte, ellenben kikötötte, hogy az új beruházási költségeknek azt a részét, amely a háramlás idejében, 1935-ben még amortizálatlan marad, a város térítse majd meg, ha tényleg sor kerül a megváltásra. A beruházás ára egymillió-hatszáz ezer pengő volt, ebből az amortizálás programja értelmében 1935-ben még 1,100.000 pengő marad amortizálatlan.

A közgyűlés ezt a megállapodást a tanács javaslatára nagy többséggel és éles viták után jóváhagyta, azonban a közgyűlés határozata ellen három felebbeszét nyújtottak be. Az egyiket Taussig Armin és társai, a másodikat dr. Fajka Lajos, a harmadikat pedig dr. Lippay József. Taussig és társai azért felebbeztek, mert

a megállapodás feltételeit súlyosnak tartották a városra nézve.

Arra az álláspontra helyezkedtek, hogy függetlenül a döntőbizottság határozatától érvényben van az eredeti szerződés, amely kimondja, hogy

a gázgyár ingyen köteles megépíteni a szükséges vezetékhálózatokat

és az új beruházások értékét a háramlás idejéig amortizálni is kell. Dr. Lippay József viszont azért felebbezett, mert drágálta a beruházások költségvetését.

A belügyminiszter a felebbeszesek alapján bírálta ugyan felül a közgyűlés határozatát, de, mint mostani rendeletéből kiderül, nem a felebbeszesek alapján hozta meg döntését. Azért oldotta fel a közgyűlés határozatát, hogy a város közönsége fontolja meg, vajjon

nem lenne-e előnyösebb, ha a gázgyár koncesszióját tíz évvel meghosszabbítaná, így tíz esztendővel eltölödne a város háramlási joga, 1945-ig pedig az új beruházások teljes értékét amortizálná a gázgyár.

A belügyminiszter ezt a meglepetésszerű véleményét azzal a meglepetésszerű aggodalommal indokolta meg, hogy nem biztos, lesz-e a városnak 1935-ben 1,100.000 pengője a beruházási költségek le nem törlesztett részének kifizetésére.

elejétől-végig. Népdalokkal, balladákkal, szindarabokkal — tíz ember számára. Ennyi előfizetője volt ennek a szegény Közvéleménynek, ami különben nem épen szokatlan dolog a közvélemények történetében.

Aztán elment Szabadkára gimnáziumi igazgató-mak s a katedrálról nézte keserű szívvel dicsősége romjait. De Máriusz keserűségét már nem vette észre senki. Még az akkoriban alakult Petőfi-Társaság se. Nagyon sokáig élt még azután, egészen elvonulván a megutált világtól, de halála napjait járva a párisi Figarót. Egyre jobban elhatárolódott rajta az a rögeszme, hogy a pópák meg akarják mérgezni, ezért csak delente nyitotta ki az ajtaját, míg a kocsmáros pesztrája beadta neki az ételhordót. Reggelit, vacsorát maga készítette, a takarítás pedig nem tartozik az élet nélkülözhetetlen örömei közé. A szellemek, akik fölkeresték, nem keresték azt, hogy sóprellen a szoba, pókhálósak az ablakok, vetellen az ágy és lóg a belük a párnás székeknek. A szellemek talán megértették az öreg költővel, hogy az irodalomtörténeti osztályozás sokkal fontosabb a középiskolában, mint a temetőben s az öreg ember talán megbocsátotta az irodalomtörténeti áruyagnak a maga irodalomtörténeten kívülségét.

Vagy tíz esztendeig hallgatta így a fű növést a saját sírja fölött. Mikor most harminc éve meghalt, túl a betvenen, közelebb a nyolcvanhoz, az emberek elcsodálkoztak rajta, hogy még élt.

Van-e siremléke, nincs-e, nem tudom, de vadzsálya, kék derőce, sárga kikirics bizonyosan van a sírján. A tavasz olyan kertész, aki gondot visel még az elfelejtett költőkre is. Isten keze-ültette vadvirágok közé én is leteszem, ezt az em lényt. Talán a Petőfi-Társaság nevében is Petőfi rivalisának.